

DECLARACIÓ DE LES ESCOLES SUPERIORS PÚBLIQUES
D'ENSENYAMENTS ARTÍSTICS
DE CATALUNYA

Març 2012

Reunits els **directors i directores de**

- l'Escola Superior de **Conservació i Restauració de Béns Culturals**,
- l'Escola Superior de **Disseny i Arts Plàstiques**,
- l'Escola Superior de **Música de Catalunya**,
- l'Institut del **Teatre (IT)**,
- l'Escola Superior d'**Art Dramàtic** de l'IT,
- el Conservatori Superior de **Dansa** de l'IT,

fem pública la següent declaració:

1. El **Tribunal Suprem**, amb les recents sentències sobre l'ordenació dels ensenyaments artístics superiors, ha establert la seva primera jurisprudència sobre el particular, per mitjà de la qual **queda definitivament confirmada la condició d'aquests ensenyaments com a subjectes de ple dret de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES)**.
2. L'alt Tribunal, d'altra banda, **ha assenyalat un defecte en la normativa vigent que, mentre no es resolgui, ens impedeix denominar "Grau" als títols dels nostres estudis de grau i ens obliga a denominar-los "Títol Superior"**. La situació creada és **responsabilitat òbvia del Ministeri d'Educació i a ell ens remetem per exigir la solució urgent del problema creat**. Un problema que **suposa un greu perjudici per als nostres ensenyaments; i que atempta contra els drets més elementals de milers d'alumnes**, que van matricular-se en uns estudis que conduïen a l'obtenció d'un Grau i que ara **se senten estafats per l'Estat**. La solució, que es redueix a tramitar una esmena a la Llei Orgànica d'Educació (LOE), és fàcil i no pot esperar.
3. L'alt Tribunal ha anul·lat també **la disposició que encomanava als governs autonòmics vetllar perquè l'oferta universitària no dupliqui l'oferta artística superior ordenada per la LOE i que només les escoles artístiques superiors poden donar amb la deguda qualitat**. Aquesta anul·lació es deu a raons circumstancials. **La sentència, però, en cap moment no nega la competència racionalitzadora de l'administració sobre l'oferta educativa. Una funció que és vital restituir, per dues raons:**
 - Perquè **la duplicació i el solapament d'estudis oficials** des de marcs normatius diferents només es pot entendre com **una greu ineficiència de l'Estat, fruit de mers interessos corporatius i que grava indegudament l'erari públic**.
 - Perquè, un cop **establert un marc normatiu específic per als ensenyaments artístics superiors**, coherent amb les condicions necessàries per a la seva qualitat i ple desenvolupament, **no és honest oferir-los des de marcs que no garanteixen aquests mínims imprescindibles**.

4. Un petit sector universitari, refractari amb l'equiparació curricular assolida pels ensenyaments artístics superiors, **ha esgrimit la suposada exclusivitat de la universitat sobre la denominació de "Grau"**. Al respecte, afirmem que aquesta posició és **contrària a l'esperit que anima l'EEES**. Aquest esperit porta a **simplificar el ventall de titulacions i denominacions preexistents, amb la voluntat de superar la confusió generada i de promoure l'equivalència i la mobilitat europea** tant dels alumnes i professors com, després, dels professionals. Per això, a Europa, dins de cada Estat, les titulacions dels estudis que integren l'EEES comparteixen cada vegada més una mateixa denominació (com ha succeït sempre amb el "Bachelor" anglosaxó). I, per això mateix, **la voluntat de monopolitzar una denominació**, sigui per compte de la universitat o sigui per compte de qualsevol altra branca de l'educació superior, **es troba completament fora de lloc i atempta contra l'esperit de l'EEES**.

5. **El trajecte fet**, a partir de la LOE, en l'ordenació dels ensenyaments artístics superiors, **és certament important** (com certifica ara la jurisprudència del Tribunal Suprem), però hem de convenir que **som només a mig camí. I que encara resten pendents algunes qüestions fonamentals**:
 - La **ressituació de les escoles i del seu professorat al nivell superior que els pertoca**, abandonant definitivament la seva incongruent ubicació dins dels paràmetres de l'educació secundària.
 - La promulgació de la **regulació autonòmica**, amb les corresponents previsions procedimentals tant per als estudis de grau com per als estudis de postgrau i la recerca.
 - L'**eixamplament al conjunt dels estudis superiors dels serveis i ajuts fins ara restringits als estudis universitaris**.
 - I la **cobertura aigües**, consistent a **reunir i coordinar, en una instància acadèmica comuna, les escoles artístiques superiors, establint-hi els circuits, les sinèrgies i els programes de conjunt que es fan imprescindibles** per a una plena articulació dels estudis artístics superiors, així com la recerca que els és pròpia. Aquesta és **la missió reservada, per la Llei d'Educació de Catalunya (LEC), a l'Institut Superior de les Arts**, avui pendent de constituir-se. Sabem que les **dificultats econòmiques** alenteixen els processos. En qualsevol cas, **urgeix ara que el Departament d'Ensenyament de la Generalitat formuli el procés a seguir, amb un calendari adaptat als límits del possible**.

6. Pel que fa a les veus que, davant dels entrebancs, han plantejat un cop més **la conveniència de l'adscripció o la integració de les escoles d'ensenyaments artístics superiors a la universitat**, cal dir que mai no ens hi hem oposat, sinó que ens hem limitat a plantejar **una condició essencial: que fos viable mantenir-hi i desenvolupar-hi les condicions necessàries per a la subsistència i el ple desenvolupament de les arts**, condició que ara com ara no es dona. Altrament, estaríem condemnant els nostres ensenyaments a una lenta i segura agonia. Volem, doncs, deixar clar que hem estat i estarem disposats a considerar la integració a la universitat sempre que sigui en **un marc normatiu que permeti el règim específic que els ensenyaments artístics requereixen**. Pel que fa a l'**adscripció**, cal tenir present que **les titulacions que s'hi donen no corresponen a l'escola sinó a la universitat**, amb tot el que això comporta, i que, per disposar-ne, cal **fer front a un preu que ni l'administració que ens finança ni la butxaca de molts dels nostres alumnes no es poden permetre**.

TRADUCCIÓN CASTELLANA

DECLARACIÓN DE LAS ESCUELAS SUPERIORES PÚBLICAS DE ENSEÑANZAS ARTÍSTICAS DE CATALUNYA

Marzo 2012

Reunidos los **directores y directoras de**

- la Escola Superior de **Conservació i Restauració de Béns Culturals**
- la Escola Superior de **Disseny i Arts Plàstiques**
- la Escola Superior de **Música de Catalunya**
- el Institut del **Teatre (IT)**
- la Escola Superior d'**Art Dramàtic de l'IT**
- el Conservatori Superior de **Dansa de l'IT**

hacemos pública la siguiente declaración:

1. **El Tribunal Supremo, mediante las recientes sentencias sobre la ordenación de las enseñanzas artísticas superiores, ha establecido su primera jurisprudencia al respecto, por la cual queda definitivamente confirmada la condición de estas enseñanzas como sujetos de pleno derecho del Espacio Europeo de Educación Superior (EEES).**
2. **El alto Tribunal, por otra parte, ha señalado un defecto en la normativa vigente que, mientras no se resuelva, nos impide denominar “Grado” a los títulos de nuestros estudios de grado y nos obliga a denominarlos “Título Superior”. La situación creada es responsabilidad obvia del Ministerio de Educación y a él nos remitimos para exigir la solución urgente del problema creado. Un problema que supone un grave perjuicio para nuestras enseñanzas; y que atenta contra los derechos más elementales de miles de alumnos, que se matricularon de unos estudios que conducían a la obtención de un Grado y que ahora se sienten estafados por el Estado. La solución, que se reduce a tramitar una enmienda a la Ley Orgánica de Educación (LOE), es fácil y no puede esperar.**
3. **El alto Tribunal ha anulado también la disposición que encomendaba a los gobiernos autonómicos velar para que la oferta universitaria no duplicara la oferta artística superior ordenada por la LOE y que sólo las escuelas artísticas superior pueden ofrecer con la debida calidad. Esta anulación se debe a razones circunstanciales. La sentencia, sin embargo, en ningún momento niega la competencia racionalizadora de la administración sobre la oferta educativa. Una función que es vital restituir, por dos razones:**
 - Porque la duplicación y el solapamiento de estudios oficiales desde marcos normativos distintos sólo puede entenderse como una grave

ineficiencia del Estado, fruto de meros intereses corporativos y que grava indebidamente al erario público.

-Porque, una vez establecido el marco normativo específico para las enseñanzas artísticas superiores, coherente con las condiciones necesarias para su calidad y pleno desarrollo, no es honesto ofrecerlas desde marcos que no garantizan esos mínimos imprescindibles.

4. *Un pequeño sector universitario, refractario a la equiparación curricular conseguida por las enseñanzas artísticas superiores, ha esgrimido la supuesta exclusividad de la universidad sobre la denominación de “Grado”. Afirmamos, al respecto, que esta posición es contraria al espíritu que anima al EEES. Este espíritu lleva a simplificar el abanico de titulaciones y denominaciones preexistentes, con la voluntad de superar la confusión generada y de promover la equivalencia y la movilidad europea, tanto de los alumnos y los profesores como, después, de los profesionales. Por ello, en Europa, dentro de cada Estado, las titulaciones de los estudios que integran el EEES comparten cada vez más una misma denominación (como ha sucedido siempre con el “Bachelor” anglosajón). Y, por esta misma razón, la voluntad de monopolizar una denominación, sea por cuenta de una universidad o sea por cuenta de cualquier otra rama de la educación superior, está completamente fuera de lugar y atenta contra el espíritu del EEES.*

5. *El trayecto andado, a partir de la LOE, en la ordenación de las enseñanzas artísticas superiores, es ciertamente importante (como certifica ahora la jurisprudencia del Tribunal Supremo), pero hay que convenir que estamos tan sólo a medio camino. Y que aun siguen pendientes algunas cuestiones fundamentales:*

-La resituación de las escuelas y de su profesorado al nivel superior que les corresponde, abandonando definitivamente su incongruente ubicación dentro de los parámetros de la educación secundaria.

-La promulgación de la regulación autonómica, con las correspondientes previsiones procedimentales tanto para los estudios de grado como para los estudios de postgrado y la investigación.

-La extensión, al conjunto de los estudios superiores, de los servicios y ayudas hasta ahora restringidos a los estudios universitarios.

-Y la cobertura de aguas, consistente en reunir y coordinar a las diversas escuelas artísticas superiores en una instancia académica común, estableciendo en ella los circuitos, las sinergias y los programas de conjunto que resultan imprescindibles para una plena articulación de los estudios artísticos superiores, así como de la investigación que les es propia. Esta es la misión reservada, por la Llei d’Educació de Catalunya (LEC), al Institut Superior de les Arts, hoy pendiente de constituirse.

Sabemos que las dificultades económicas ralentizan los procesos. En cualquier caso, urge ahora que la Conselleria de Educació de la Generalitat formule el proceso a seguir, con un calendario adaptado a los límites de lo posible.

6. *Por lo que se refiere a las voces que, ante las dificultades, han planteado una vez más la conveniencia de la adscripción o la integración de las escuelas de enseñanzas artísticas superiores a la universidad, afirmamos que nunca nos hemos opuesto a ello, sino que nos hemos limitado a plantear una condición*

esencial: que ello permitiera mantener y desarrollar las condiciones necesarias para la subsistencia y el pleno desarrollo de las artes, condición que por ahora nunca se ha dado. De no ser así, estaríamos condenando a nuestras enseñanzas a una lenta y segura agonía. Queremos, pues, dejar claro que hemos estado y seguiremos estando dispuestos a considerar la integración a la universidad siempre que sea en un marco normativo que garantice el régimen específico que las enseñanzas artísticas requieren. Por lo que se refiere a la adscripción, hay que tener presente que las titulaciones que en ella se dan no corresponden a las escuela adscritas sino a la universidad, con todo lo que ello implica, y que, para disponer de ellas, hay que hacer frente a un precio que ni la administración que nos financia ni el bolsillo de muchos de nuestros alumnos se pueden permitir.